

Biaro Redakcji „Dziennika Polskiego,” ulica Batorego
liczba 26 (przeciwko Halka 46).

Przedpłata wynosi we Lwowie rocznie 18 złr. — półrocznie
9 złr. — kwartalnie 4 złr. 50 ct. — miesięcznie
1 złr. 50 ct.

Z przesyłką pocztową w państwie Austriackim, rocznie
24 złr. — półrocznie 12 złr. — kwartalnie 6 złr. —
miesięcznie 2 złr.

Z przesyłką pocztową za granicę, do całych Niemiec
rocznie 50 marek — kwartalnie 12 marek 5 arg.,
do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie
80 franków — kwartalnie 20 franków.

Numer kosztuje 6 centów.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Telefon Redakcji 171.

DZIENNIK POLSKI

wychodzi codziennie, niewylączając niedziel i świąt o 8. rano.

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biurowe Administracji „Dziennika Polskiego,” plac Marjański
liczba 6 i 7 w domu pana Kiełbiński, we Wiedniu,
Hamburgu, Frankfurtu nad Menem, Berlinie, Lipsku,
Bazylei, Szwajcarii i Wrocławiu pp. Hasekstein
et Vogler, we Wiedniu A. Oppel, R. Moore,
w Warszawie Wierzbicki et Fendler, Biuro
annonów w Paryżu C. Adam rue des Saint
Pères.

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 6 centów od jednego
wiersza drobnym drukiem (petit).

Prywatna korespondencja i nekrologi 12 ct. od wiersza.

Drobne ogłoszenia po 1 1/2 centa od wiersza. Pomieszcza-
nia i sklepy po 1 ct. od wiersza.

Reklamy w rubryce „Nadestane” 20 cent. od wiersza.

W sprawie przemysłu krajowego.

Lwów 10. lipca.

Na temat jarmarku różne głosy odzywały się
pośród publiczności, głosy nie zawsze pochlebne,
często niesprawiedliwe, ale zawsze o tyle dla nas
ważne, że świadczą o zainteresowaniu się szerszym
kół sprawy, która zwykłe przebrzmiewa bez
echa... Nie mamy zamiaru spisywać tu wszystkich
komentarzy i uwag, w których gra rolę albo zbyt
pessimizm, albo znowu przeciwnie zbyt optymizm
— gdyż w obu wypadkach polemika znalazłaby
się z celem niniejszego artykułu. Robimy tylko
nawiasowo tę jedną uwagę, że w kwestjach ekono-
micznych zawsze liczyć się trzeba z tem co jest,
a każdą działalność i jej skutki oceniać według
środków, które były do rozporządzenia i według
okoliczności, które im towarzyszyły.

Wracając po tem małym zboczeniu do sprawy
jarmarku powszechnego, zaznaczamy, że nie czyni-
my do celów reklamy. Nie, ani mowy o reklama-
cji, nie potrzebujemy jej na szczesście, potrzebu-
jemy za to jak najwięcej i jak najdokładniejszych
wiadomości o krajowych wyrobach.

Przekonać się o ich jakości było rzeczą ogólną
podczas tych kilku dni. Sposobność nadarzyła się
po temu jarmarku, a tak komitet jarmarku jak i przed-
stawiciele firm z pewnością zrobili swoje, ażeby
publiczność mogła się o wszystkim poczytać.

Teraz jest rzeczą publicystyki, rzeczą powoła-
nych do tego organów i osób, ażeby wszystkie
rozprószone szczegóły ująć w system i stworzyć
organizację wszechstronną, całe pole krajowej pro-
dukcji obejmującą.

Ileż to na jarmarku było firm, o których pu-
bliczność dowiadywała się ze zdziwieniem! Ogłada-
no piękne, trwałe i tanie płótna z Korezyna i
Dębowa, wyroby porcelanowe z Radymna, skóry
z Łańcuta, ogładano wyroby rymarskie i kosiarskie,
czyli, wyroby ze szkła i porcelany, przedśliczne i
artystyczne hafty i koronki — i wszędzie gozili
się, że rzeczy masze nie ustępują zagranicznym.

Pod względem techniki, a są i tańsze i mocniejsze.
Chodzi więc tylko o system — jak to wyżej po-
wiedzieliśmy, o organizację, której najważniejszem
zadaniem byłoby pośrednictwo między producentem
i konsumentem. Ponieważ piszemy drobny
artykuł, a nie studjum wyczerpujące, więc zana-
czymy tylko w kontrach budowę tej organizacji.

Oczywiście w pierwszym rzędzie opierać się ona musi
na samopomocy, w drugim zaś na pomocy
względnie państwa. Wyrazem samopomocy
byłoby Towarzystwo krajowych przemysłowców,
obejmujące wszystkie o ile możliwości firmy. Zada-
niem takiego towarzystwa byłoby z jednej strony
udzielanie czy to materialnej czy moralnej pomocy
swoim członkom, z drugiej zaś pośredniczenie
między nimi i publicznością. Ten drugi dział czyn-
ności miałby podwójny charakter: handlowy i in-
formacyjny.

Naprzekąd bazar krajowych wyrobów w Kraw-
kowie załatwia dział handlowy, nie wyluczając
naturalnie czynności informacyjnych, co zresztą
wypływa z natury rzeczy. Celem zaś jak najszersze-
go informowania publiczności o wyrobach krajo-
wych, musiałoby towarzystwo wydawać każdego
roku „księgę adresów krajowych producentów” na
wzór fanceuskiej i niemieckiej księgi adresow-
wych, z tą jednak różnicą, że należałoby w niej
oprócz adresów umieszczać dokładny spis wyro-
bów każdej firmy i cenник. Obok tej księgi po-
winien producent, przynajmniej większy, rozsyłać
własny katalog wyrobów z próbkami.

Pomoc kraju i państwa udzielana racjonalnie,
a przedewszystkiem we właściwym czasie, jest ko-
nieczną. Że kraj wielką ponosi na te cele ofiarę,
nie potrzebujemy chyba dowodzić, co się tyczy
państwowej subwencji nie przechodzi ona o wiele
miary „odczepnego”.

Chociaż podajemy tutaj główne tylko zarzysy
budowy, mimo to w przedzie rzucamy pytanie,
czyli Lwów, stolica kraju, nie mógł założyć ba-
zaru wyrobów krajowych na wzór krakowski, za-
zwłaszcza, że Przemysł pomyślał już o tem?...

Wszystkie powyższe wypowiedziane myśli są
tylko mało bezładnym nieco brulionem do pro-
jektu, inicjatywą do dyskusji, a wierzymy silnie:
do czynu... Polecamy tę sprawę osobistościom,
które mają dosyć wiedzy, doświadczenia i dobrej
woli do zrealizowania każdej myśli pożytecznej.

Egzamina urzędników poczty i telegrafu

Z końcem ubiegłego miesiąca ogłosiło mini-
sterstwo handlu nowy program fachowych egzami-
nów dla urzędników poczty i telegrafu. Rozporzą-
dzenie to stoi w związku z potężnym rozwojem,
jaki wykazuje w ostatnich latach instytucja pocztowa.
Podczas kiedy międzynarodowe kongresy pocztowe
stwarzają ułatwienia dla świata handlowego
i sprowadzają służbę pocztową wszystkich państw
kuli ziemskiej do jednolitego systemu, spiszujemy
u nas co chwila ulepszenia w tej gałęzi admini-
stracji państwowej.

Rozrost sieci kolejowej odebrał wprawdzie za-
kładowi pocztowemu dawniejszy charakter przed-
siębiorstwa przewozu osób, lecz natomiast wynosił
ruch handlowego nadady mu cechy instytucji
bankowej. Do istniejących od lat dwudziestu za-
czek i przekazów, przybyły niedawno zlecenia i
kasa obrotowa, równocześnie przy uproszczonej i
złożonej taryfie zmógł się ruch przesyłek tak
listowych jak i wartościowych do nadspodziewa-
nych rozmiarów. Połączenie poczt i telegrafu w
jedno wspólne ciało nie pozostało również bez do-
datkowego znaczenia. W ślad za rozwojem ruchu
pocztowego idzie organizacja funkcjonariuszów rzą-
dowych, która od lat kilku zajmują się gorliwie
centralna władza. Już przed kilkunastu laty posta-
wiono wyższe wymogi przy obsadzaniu posad admini-
stracyjnych, powierzając posady w dyrekcjach
pocztowych tym tylko kandydatom, którzy ukoń-

czyli prawnicze studia, a niedawno zreorganizowa-
no prowincjonalne władze, tj. dyrekcje i podzielo-
no dokładniej urzędników na administracyjnych
(prawicy), technicznych (technicy), rachunkowych,
kasowych i na urzędników ruchu.

Odpowiednio do tego podziału zastosowano
ostatniem nowym rozporządzeniem ministerstwa
egzamina fachowe dla urzędników (nie dotyczą
prywatnych pocztmistrzów i ekspedytorów) według
następującego programu:

1. Egzamina ruchu, które obejmują służbę
pocztową i telegraficzną, organizację zakładów
poczt i telegrafów, statystykę i administrację pań-
stwową, polityczną i handlową geografję i język
francuski.

2. Egzamina administracyjne, obejmujące usta-
wy państwowe administracyjne, ustawy pocztową i
telegraficzną, ustrój władz i urzędów, szczegółowe
przepisy administracyjne, międzynarodową służbę
i traktaty, ekonomję społeczną i historję poczt i
telegrafów.

3. Egzamina techniczne z dziedziny matema-
tyki i fizyki w ogóle, specjalnie zaś z dziedziny
elektrotechniki, dalej z dziedziny urządzania i bu-
dowy telegrafów i telefonów.

4. Egzamina kasowe.

5. Egzamina rachunkowe, a w końcu

6. Egzamina naczelników ruchu, dla tych
urzędników ruchu, którzy ubiegają się o posady
kierowników poszczególnych urzędów pocztowych i
telegraficznych.

Egzamina ruchu i kasowe mają się odbywać
w siedzibach dyrekcji poczt i telegrafów, wszyst-
kie zaś inne przed komisją władzy centralnej
(ministerstwa handlu) w Wiedniu i obejmują
(z wyjątkiem wspomnianych pod 4 i 5.) obok
ustnych pytań, odpowiednie pisemne elaborata.

Dla kandydatów do egzaminów ruchu (prakty-
kantów) ustanowiono w miejscu siedziby dyrekcji,
podczas sześciu zimowych miesięcy, coroczny kurs
fachowy.

Stosunki czesko-polskie.

Stosunki czesko-polskie, jak słusznie zauważył
jeden z korespondentów praskich, stają się coraz
mniej przyjemnymi. Nie potrzeba przywiązywać
żadnego znaczenia do wywodów młodych tygodni-
ków, jak *Čas* lub *Východ*. Natomiast systematycz-
ne podburzanie opinii publicznej w Czechach
przeciwko nam, jakiego się dopuszczają *Narodni*
Listy, nie może z czasem nie wywrzeć fatalnego
skutku. Gdybyśmy byli przeciwnikami sojuszu
czesko-polskiego, oczywiście mielibyśmy wielką ra-
dost z energii, z jaką go podkopują *Narodni*
Listy.

Nie ma prawie numeru tego dziennika, w
którymby nie było jakiejś wzmianki drażniącej na-
sze uczucia narodowe. Np. o zwycięstwie pary ar-
cyksiężki do Galicji, organ młode czeskiej wyraził
się zupełnie tak, jak *N. fr. Presse*. Owszem
można by zaznaczyć, że organ wiedeński przemówił
jeszcze przychylniej dla nas, niż organ młodo-
czeski. Zresztą *Narodni Listy* nie pomijają żadnej
okoliczności, aby choćby z boku uderzyć na nas.
I tak przed kilkoma dniami ogłosił artykuł o po-
trzebie emancypacji Czechów z pod wpływu wiel-
kich właścicieli, w którym to artykule ni żąd, ni
zowad nas i Madjarów nazywają najgłośniejszy-
mi wrogami „myśli słowiańskiej”.

Jeżeli *Narodni Listy* miały przy tem znowu
na oku myśli nie słowiański, lecz rosyjski, to myś-
ląc panuszy, który zdążył do niwelacji wszelkich re-
ligijnych, językowych i politycznych odrębności
poszczególnych narodów słowiańskich na korzyść
Rosji, to mają zupełną rację. Będziemy zawsze
wrogami tej pseudo-słowiańskiej myśli. Jednakże
nie wypowiadając wyraźnie, że myśl słowiań-
ska identyfikują z rosyjską, *Narodni Listy*
szcują tylko przeciwko nam.

Agitacja zaś Młodo-Czechów przeciwko soju-
zowi z Polakami działała tem skuteczniej, ponieważ
nie jeden z posłów staroczeskich mimowolnie wspiera
ją swymi wywodami. I tak: były dyrektor gimna-
zjalny, poseł Jahn, temi dniami wygłosił przed
swoimi wyborcami mowę, w której powiedział wiele
trafnych rzeczy, ale pomiędzy innemi zauważył:

„Mówia nam w ostatnich czasach: niech nam
zdobycie Polaków będą przykładem. Ta sama droga,
którą Polacy zbierali swe koncesje kawalek po
kawkał, aż otrzymali więcej, niż im się nale-
ży(?) chce także postępować większość klubu
czeskiego. Potrzeba ku temu jednomyślny, poważ-
nej pracy. Wobec Polaków znajdujemy się w tem
szczęśliwym położeniu, że mamy silny, stateczny
lud, na którym możemy się oprzeć, gdy Polacy
sama szlachta (!) nie mają tej podstawy
i dla tego wobec rządu znajdują się w
zupełnej zawisłości.”

Kurjer Poseniński, który się również zajmuje
bardzo troskliwie sprawami czesko-polskimi taki
dodaje do tej enuncjacji komentarz:

„Nie wspominalibyśmy o tych wywodach ani
słówek, gdybyśmy byli przeciwnymi „Nowej
Presse”, albo w „Narodnich Listach”, które są
przeciwko sojuszowi Czechów z Polakami. Ale
jeżeli tak przemawia poseł staroczeski, a zatem na-
leżałoby tak przemawiać posłom staroczeskim, a zatem
leżąc do tego stronnictwa, które chce utrzymać
związek z innymi frakcjami prawicy, natenczas wi-
docznie coś nie jest w porządku. P. Jahn po-
winien przecież wiedzieć, że w Galicji nie istnieje
sama szlachta i że, jeżeli w roku 1846 udało się
siana szlachta i że, jeżeli w roku 1846 udało się
chłopów przeciwko szlachcie, to dziś w sojuszu
różnych naszych warstw wiele się zmieniło. W każ-
dym razie powyższe oświadczenie p. Jahn, który
już w przeszłorocznej mowie przed swoimi wybor-
cami wyraził się o nas niekaskawie, dowodzi, że
także w niektórych staroczeskich kołach sojusz
z nami jest uważany raczej za ciężar, aniżeli za
korzystny dla Czechów.”

Nieśmy widząc to, spodziewają się pewnych
zmian w konstelacji parlamentarnej i dla tego też
zaczynają znowu przyrzucać się do hr. Taaffeego...

Newela do krajowej ordynacji wyborczej.

Sankeję otrzymała ustawa ważna i już od
wielu lat za pilną uznana. Ustawa ta zmienia
§ 14. krajowej ordynacji wyborczej w ten sposób,
że oddał już nie każdy właściciel, chociażby naj-
mniejszej parceli tabularnej, ma głos przy wyborze
posła z gmin wiejskich. Głos taki służyć będzie
oddział tylko właścicielom parcel tabularnych, opa-
cającym najmniej 25 zł tytułem podatków real-
nych. Dla tych właścicieli ustala się już nazwa
wyrzistów, więc i ustawa nowa nosić będzie na-
zwę ustawy o wyrzistach. Równocześnie z powyż-
szą ustawą sankcjonowana także i druga, z pierw-
szą w najściślejszym związku stojąca, bo ścię-
niająca w ten sam sposób prawo wyborcze wyr-
zistów także i co do wyboru członków rady powia-
towej z kurji gmin wiejskich.

Podnosić szczegółowo znaczenie obu tych ustaw
i objaśniać ich *ratio legis*, znaczyłoby to tyle, co
rekapitulować rzeczy niedawno rozbiórane i omia-
wiane na trybunie sejmowej, a dobrze znane już
przedtem każdemu, kto cokolwiek głębiej śledził
tok spraw krajowych. Inaczej rzecz się ma ze
skutkami nowych ustaw. Najbardziej byłoby
mniemanie, że głos wyrzistów służyłby tylko polskim
kandydatom i z tego powodu ustawy pominione
były odradzane w ciągu kilku ostatnich sesji sejm-
owych. Wiadomą jest przecież rzeczą, że coraz
częściej powtarzają się wypadki zakupu i roz-
parcelowania znaczniejszych majątków ziemskich
pomiędzy członków gminy. W takich razach wy-
rylistami stają się włościanie i im też służy głos
wyrzistowy. Na ostatniej sesji sejmowej przytoczył
drastyczne przykłady takiej parcelacji poseł ba-
ron Kapri. Stu kilkudziesięciu włościan z okręgu
wspominanego posła kupił wieś i rozparcelo-
wawszy ją, stworzył tem samem sto kilkudziesięć
głosów tak, że ta jedna gmina rozstrzygałaby o
losie wyborów, jeżeliby nie przyszła była do sku-
tku ustawa, o której tu mowa. W kołach ruskich
wiedziانو o tem dobrze, że stronnictwo polskie
nie jest interesowane w podtrzymywaniu wyr-
zistów w dotychczasowym zakresie. Przedstawiano
jednak ciągle rzecz tę tak w tych kołach, aby
przyjaciele polityczni w Wiedniu mogli ją wyży-
skać przy traktowaniu nieprawdopodobnie jeszcze do-
datk kilku wyborów do Rady państwa z galicyj-
skich gmin wiejskich. *N. fr. Presse* nigdy nie
nazywała § 14 galicyjskiej ordynacji wybo-
rowczej inaczej, jak tylko *prawy wyborczy polski*

głosów *en masse* (*Massenfabrikation der polni-
schen Wahlstimmen*). Teraz skończy się już ta
nielejalna insynuacja, przynajmniej co do Sejmu.
Na ordynację wyborczą dla Rady państwa świeża
ustawa krajowa wcale nie wpływa, bo o ile kra-
jowe ordynacje wyborcze służą za podstawę wy-
borów do Rady państwa, pierwotnie ich brzmienie
dotąd ma walor, dopóki droga ustawodawstwa
państwowego nie zostanie zmieniona. Powinno
to nastąpić co rychlej, bo parcelacja majątków
ziemskich i u nas ogólnie się wzmacnia i wzmacniać
będzie, a znany wyrok trybunału państwa co do
wyboru złoźnowskiego, wyrok wymagający, aby
parcela uprawniająca do głosu wyrzistowego stanowiła
obszar dworski w administracyjnym tego słowa
znaczeniu, załatwia spór tylko w konkretnym wy-
padku i ogólnej mocy obowiązującej, jak ustawa,
posiadać nie może.

Praktycznie następstwa nowej ustawy badane
były w r. 1885, gdy ustawa była dopiero projek-
tem. Wtedy wykazano, że we wszystkich powia-
tach jest 1260 takich wyrzistów, którzy nie opa-
cają 25 zł, tytułem podatków realnych, którzy
za tem teraz już przestają być wyrzistami. Liczba
tych głosów, uwywających wskutek nowej ustawy,
tak się wydzieliła na pojedyncze powiaty: Biata 1,
Bóbrka 1, Bochnia 82, Bolechów 2, Brody 3,
Brzesk 57, Brzozów 20, Chyrów 3, Chustiaty 2,
Czortków 1, Dobromil 7, Dolina 8, Drohobycz 9,
Gorlice 15, Grodek 9, Grybów 3, Husiaty 2,
Jasło 126, Jaworów 15, Kalusz 5, Kamionka Stru-
miłowa 42, Kolbuszowa 3, Kolomyja 3, Kraków 8,
Krosno 106, Łanów 3, Łanowa 7, Lisko 8,
Lwów 3, Mieles 11, Mosiska 9, Nisko 15, Nowy
Sącz 69, Nowy Targ 11, Pilzno 2, Podhajce 1,
Przemysły 1, Przemyślany 37, Rawa 5, Kolatyń 60,
Kopaczyn 35, Kudki 8, Rzeszów 34, Sambor 65,
Santok 74, Skafat 2, Sulistyn 21, Stanisławów 6,
Staremiasto 12, Strzyż 10, Tarnobrzeg 24, Tar-
nopol 3, Tarnów 6, Tlumacz 5, Turka 25, Wado-
wice 14, Wieliczka 37, Zaleszczyki 4, Zbaraz 3,
Złoczów 8, Zółkiew 8, Zydaczów 3. Nie było w
roku 1885 wcale wyrzistów z kwotą podatkową
poniżej 25 zł. w powiatach: Borszczów, Buczacz,
Jubrowa, Horodenka, Jarosław, Myślenice, Nad-
wórnia, Sokal, Trembowla i Żywiec. Od roku 1885
do chwili obecnej niezauważalnie zwiększył się za-
stęp wyrzistów z kwotą podatkową poniżej 25 zł.
Rzecz ta jest jednak po sankcjonowaniu noweli do
§ 14. ordynacji wyborczej krajowej już bez zna-
czenia dla wyborów sejmowych. Dla wyborów do
Rady państwa nie jest to obojętne, dopóki nie
przyjdzie do skutku podobna nowela do państwowego
ordynacji wyborczej.

Z Trybunału administracyjnego.

(Do §§. 12. i 14. ordynacji wyborczej dla gmin).

Z powodu wyborów do nowej rady gminnej
miasta Drohobycza, które się w styczniu br. odbyły,
orzekło starostwo drohobyckie w drodze rekursu, że
ci wyborcy, którzy podatek bezpośredni w gminie
opłacają i w myśl § 14. gm. ord. wyb. prawo go-
sowania w kole pierwszym bez względu na opłatę po-
datku posiadają, pomieszczeni być mają w spisie
wyborców w miejscu odpowiadającym wysokości opa-
tych przez nich kwot podatkowych i w temże miej-
scu przy nazwisku każdego z nich podatkowa kwota
przez niego w gminie opłacana, wyrażoną być ma;
przezem starostwo zarządziło, że po ponownem utwo-
rzeniu na tej podstawie kół wyborczych należy wy-

borców wywymienionej kategorii wprawdzie bez
względów na wysokość przez nich opłacanego podatku
w pierwszym kole umieścić, lecz natomiast z koła
drugiego tyłu wyborców wyżej opodatkowanych do
pierwszego posunąć, ile będzie odpowiednim sumie
podatku opłacanego przez wyborców powyższej kate-
gorji niżej opodatkowanych.

Przeciw temu orzeczeniu starostwa, na podstawie
którego wybory się odbyły, wystąpił z zażaleniem
nieważności do trybunału administracyjnego wyborca
dr. Władysław Wolski i po rozprawie dnia 2. lipca
br. odbytej, trybunał administracyjny po wyluzowaniu
wywodów tak skazującego jak i wysępującego w imie-
niu rady rady ministerjalnego Lidla, zniósł wyz-
wzmiankowane orzeczenie starostwa w całej osnowie
— a to orzeczenie co do posunięcia wyborców z koła
drugiego do koła pierwszego jako dołowe orzeczenie,
zaś zasadnicze co do porządku spisu wyborców na
tej podstawie, że §§ 12. i 14. gal. ord. wyb. prze-
pisany jest kategorycznie porządek, w jakim człon-
kowie gminy do głosowania uprawnieni, celem utwo-
rzenia kół wyborczych w spisie wyborców mają być
zamieszczeni i jest tamże przepisane, że wyborcy
według § 14. ord. wyb. do pierwszego koła należący,
zaraz po obywatelach honorowych w spisie umieszczeni
i tamże przy każdym z nich opłacana przezeń w
gminie kwota podatkowa wymieniona być ma —
podczas, gdy według § 1. ustępu 2. ord. wyb., który
w § 14. ord. wyb. wyraźnie jest powołany, obojętne
jest, czyli owi wyborcy i jaką kwotą są opodatkowa-
ni (orzeczenie trybunału administracyjnego z dnia 2.
lipca 1887 l. 1140).

KRONIKA.

Kalendarz. Poniedziałek (11.): Pelagii M. —
Olga św. Wschód słońca o godzinie 4. minut 17, za-
chód o godz. 7. min. 50.

Kalendarz myśliwski. W lipcu wolno po-
łować na jelenie, kozy (rogace), pastwo wodne
i błotne w ogólnie.

Znowe emigracyjne! Donoszą, że do Prze-
mysła zjechał radca dworu Bischof i inspektor So-
chaneł w sprawie rozdania robót położenia długiego
toru na przestrzeni Przemysł-Chyrów i Zagór Łupków.
Do konkurencji na to robotę zaprosili ci panowie
w krótkiej drodze trzy firmy: jedną niemiecką, drugą
czeską a trzecią włoską. Że nie zaprosili żadnej firmy
japońskiej lub patagońskiej — dodaje *Kur. Lw.* —
to chyba dla tego, że nie posiadali ich adresu. Żaden
jednak przedsiębiorca galicyjski nie dostąpił tego za-
szczytu. Zważywszy, że już p. Fröhlich buduje drugi
tor na przestrzeni Chyrów-Zagór, a w personalu
jego nie ma wcale krajowców — możemy być pewni,
gdy oddania robót na powyższych przestrzeniach, że
jakoś pominiemy matwio do myśli. Przedsię-
biorców, techników i rzemieślników?

Akademii Polacy w Niemczech. W sprawie
Towarzystwa akademickich na uniwersytecie Lipskim,
otrzymał *Dziennik Poseniński* następujące szczegóły:
Po rozwiązaniu Towarzystwa naukowego akademików
Polaków w Lipsku, kilku byłych członków rozwią-
zanego Towarzystwa założyło w dniu 17. listopada rz.
Stowarzyszenie akademickie pod nazwą „Concordia”,
które za cel wzięło sobie wzajemne kształcenie się
za pomocą odczytów i wspólnej zabawy. Członkiem
mogł być w ogóle każdy immatrikulowany słuchacz
uniwersytetu lipskiego, bez różnicy narodowości.
W ogóle projektowany związek nie miał mieć abso-
lutnie żadnych cech narodowościowych ani w swoim
składzie, ani w swych celach. Senat uniwersytecki
odmówił zatwierdzenia projektowanej ustawy, podając
za powód, że „Concordia” jest pod inną nazwą za-
łożycielami jego są wygłosz Polacy. Przeciwno tej
decyzji założyli związek „Concordia” podali grun-
townie unotywowane zażalenie do ministerstwa oświaty
w Dreźnie, w którym wykazali, że jako uczniowie
uniwersytetu, nie pozbawieni ogólnych praw akade-
mickich, są najzupełniej uprawnieni do założenia To-
warzystwa, którego statutu w niczem się nie sprze-
ciwiają ogólnym przepisom uniwersyteckim. Na za-
żalenie to ministerstwo oświaty nadesłało odpowiedź,
w której nie siłuje się na zbiecie wywodów potentów,
powiada tylko, że decyzji senatu zmienić nie może,
ponieważ zamiar objęcia przez założenie związku
„Concordia” rozporządzenia senatu uniwersyteckiego,
rozwiązującego Tow. nauk. akad. Polaków jest „oczy-
wisty”. Po tej odpowiedzi udali się założyciele no-
wego związku ze skargą do króla saskiego, jako re-
ktora lipskiego uniwersytetu, który sprawę zwrócił
znowu do ministerstwa a to ożnamiłoj prentem, że
nie widzi zachodzącej potrzeby zmiany swego pier-
wotnego rozporządzenia. Zdaje się więc, że Polacy
nie są na uniwersyteciech równoprawnieni z przed-
stawicielami innych narodowości.

Nieobecnosc rosyjskiego teatru w Warszawie.
Pod tym tytułem ogłasza *Kurjer Warszawski* korespon-
dencję z Warszawy, która brmi: „Rosyjskie kół-
to w Warszawie tęsknią za teatrem rosyjskim. Tęsknota
ta wzmożła się od roku 1866 po bytosości trupy ar-
tystów rosyjskich, którzy się doskonale wywiązali z
zadania. Ażeby życzeniu temu uszyszć zadość, pani
Lucento wynajęła jeden z ogródkowych teatrów w
Warszawie i polecała do Petersburga, ażeby sarga-
niować trupe artystyczną. Było to w maju tego
roku. Zorganizowało się towarzystwo, członkowie jego
otrzymali zadania a paszporty artystów zabrała z
sobą pani Lucento do Warszawy. Zdałoby się, że
w ten sposób dzieło skończone i towarzystwo rosyj-
skie rozpocznie tego lata przedstawienia w Warszawie.
Niestety, inaczej się stało. Ani jeden z artystów nie
wybrał się do Warszawy, natomiast wzywają pania
antreprenerkę, ażeby zwróciła im ich paszporty. Co
zaś do pobranych zaliczek, nie napomykają o tem ani
słowa. I znowu nie ma artystycznego towarzystwa
rosyjskiego w Warszawie. P. Lucento na nowo od-
była podróż do Petersburga i znowu organizuje nowe
towarzystwo dramatyczne. Niestety i ci nowi człon-
kowie, nabrawszy pieniądze naprzód, nie chcą także
przybywać do Warszawy. Tymczasem mija czerwiec

i czas się marnuje a zamiar się nie urzeczywistnia.
I cóż się pokazało? Oto fakt, że artyści rosyjscy lu-
bia braci zaliczek z góry i tracić je. Cóż teraz zrobić
z nimi? Chyba zwrócić im paszporty i pożegnać się
z pieniędzmi, bo według prawa nie wolno zatrzymy-
wać legitymacji pobytu, a o pieniądze upominać się
sądownie. Ale i tego ostatniego środka nie można się
chwycić, ponieważ większa część artystów już się roz-
jechała do rozmaitych miast. Tak tedy pani Lucento
zniewolona jest zwrócić się do polskich artystów i
zaangażować ich.”

Jeden z weteranów-dziennikarzy niemieckich,
Karol Hanryk Brüggemann, był naczelnym redaktorem
Gazety Kolońskiej, zmarł temi dniami w Kolonii.
Zmarły należał do partji liberalnej i w r. 1832 za-
szedł stanu możnego co do śmierci, jednakowoż póź-
niej utracił go. *Gazeta Kolońska* w jego ar-
tyculach podaje masyjną charakterystyczną notatkę.
Gdy w r. 1878 trzęsienie ziemi w godzinach przed-
południowych nawidziło Kolonję i budynek, w którym
mieszkała się redakcja, poczęł się chwiać, wszyscy ra-
towali się ucieczką. Jeden Brüggemann siedział przy
biurku a na krzyk „ratuj się pan, uciekaj!”, spokojnie
odpowiedział: „Zaraz, tylko artykuł wstępny ukończę”.

Proces przeciw recenzentom. Dyrektor teatru
Bernard Pohl z Hamburga zaskarżył Jana Proelssa,
kierownika teatru *Frankfurter Zeitung* o to, że
ten ogłaszał artykuły o teatrze, które dla dyrekcji
teatru hamburskiego były nieprzyjemne i przedsta-
wiał je w złym świetle, co miało się przyczynić do
zyskredytowania dyrekcji w obec opinii publicznej.
Na wniosek obrońców obu stron sąd postanowił od-
roczyć rozprawę, aby przedtem zasięgnąć opinii re-
cenzorów, co ile zarzuty czynione powodowi są
sluszne i czy dyrekcja ma na oku przeważnie ma-
terjalną stronę interesu. Jako rzeczoznawcy
będą przesłuchani na wniosek stron Ledebour, intendant
teatru w Szwernie i Perfall, intendant nadwornego
teatru w Monachium.

Znowu turysta zginął — według doniesienia
z Gmundu. W niedziele przybył tam jakiś podróżny
z Wiednia i zamieszkał w hotelu „Bellevue”, zapo-
wiedział się w kącie podróżny jako Conrad.
W obco szaby oświadczyć, że zabawi kilka dni
w Gmundu i że nazajutrz zrobi wycieczkę na górę
Trausnien. Rzeczywiście w poniedziałek rano turysta
wzwał się w drogę, a dotychczas nie wrócił jeszcze.
Zarządono poszukiwania, które dotychczas pozostały
bez skutku.

Coś dobrego dla serca. Na posiedzeniu pewne-
go towarzystwa rolniczego w elektornicki Hosi miał
jeden z wybitniejszych adwokatów długą wykład o pa-
rowia. Tak, mni panowie — zakończył mowa rzecz
swoją — nawoż się fundamentem, na którym ludz-
kość zbudowała światły świat i sztukę! Dlatego
naszycie na światło pod względem ogólnym, ale i
nie pod względem estetycznym na największą uwagę.

„Gazeta Polska” pod zarządem Jana Mittiga.